

Szlaki nadziei. Odyseja wolności

<https://szlakinadziei.ipn.gov.pl/sn/aktualnosci/126562,General-Stanislaw-Maczek-patronem-ulicy-w-Montbard.html>
07.07.2026, 19:54

Generał Stanisław Maczek patronem ulicy w Montbard

13 czerwca 2026 r. w Montbard we Francji odbyły się uroczystości upamiętniające żołnierzy 10. Brygady Kawalerii Pancernej walczących podczas kampanii francuskiej 1940 r.

Centralnym punktem obchodów było nadanie jednej z ulic miasta imienia gen. broni Stanisława Maczka - dowódcy 10 Brygady Kawalerii Pancernej, która w czerwcu 1940 r. prowadziła działania obronne w Burgundii. W wydarzeniu uczestniczył zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski.

Tablicę z nazwą Rue du Général Stanisław Maczek odsłoniła m.in. wnuczka generała Karolina Maczek-Skillen.

W uroczystości udział wzięli także m.in. mer Montbard Laurence Porte, prezes Association Franco-Polonaise de Montbard Didier Mars, prezes Stowarzyszenia Rodzin 1. Polskiej Dywizji Pancernej Joanna Wielgat, dowódca 10. Brygady Kawalerii Pancernej gen. bryg. Mirosław Downar, płk Artur Kuler - zastępca attaché obrony, wojskowego, morskiego i lotniczego przy Ambasadach RP we Francji i Portugalii z siedzibą w Paryżu, prezes Comité du Souvenir Français de Montbard Bernard Nicolas, a także przedstawiciele władz lokalnych, organizacji społecznych oraz mieszkańcy regionu.

Po ceremonii nadania ulicy imienia gen. Stanisława Maczka uczestnicy obchodów udali się na cmentarz Parc w Montbard. Przy grobach polskich żołnierzy złożyli kwiaty i oddali hołd poległym.

Zakończenie obchodów odbyło się w ratuszu w Montbard, gdzie głos zabrał m.in. zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski. Przypomniął o ofierze polskich żołnierzy walczących na frontach II wojny światowej:

- W krwawym boju o Montbard w 1940 roku poległo kilkunastu polskich żołnierzy. W Normandii, cztery lata później, życie oddało kolejnych kilkuset. Była to tylko część ofiary,

złożonej na ołtarzu wolności Europy przez cały Naród i społeczeństwo II Rzeczypospolitej, w walce z totalitaryzmami. Niech dziś pamięć o tej ofierze przypomina nam o cenie, jaką Polacy gotowi byli zapłacić za „wolność naszą i waszą”.



General Stanisław Maczek patronem ulicy w Montbard - 13 czerwca 2026. Fot. 2 Mateusz Niegowski (IPN).jpg



General Stanisław Maczek patronem ulicy w Montbard - 13 czerwca 2026. Fot. 8 Mateusz Niegowski (IPN)



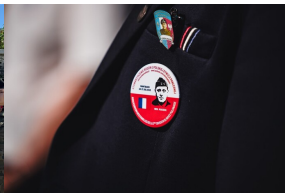
General Stanisław Maczek patronem ulicy w Montbard - 13 czerwca 2026. Fot. 9 Mateusz Niegowski (IPN)



General Stanisław Maczek patronem ulicy w Montbard - 13 czerwca 2026. Fot. 10 Mateusz Niegowski (IPN)



General Stanisław Maczek patronem ulicy w Montbard - 13 czerwca 2026. Fot. 11 Mateusz Niegowski (IPN)



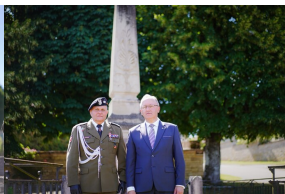
General Stanisław Maczek patronem ulicy w Montbard - 13 czerwca 2026. Fot. 12 Mateusz Niegowski (IPN).jpg



General Stanisław Maczek patronem ulicy w Montbard - 13 czerwca 2026. Fot. 13 Mateusz Niegowski (IPN)



General Stanisław Maczek patronem ulicy w Montbard - 13 czerwca 2026. Fot. 14 Mateusz Niegowski (IPN)



General Stanisław Maczek patronem ulicy w Montbard - 13 czerwca 2026. Fot. 15 Mateusz Niegowski (IPN)



General Stanisław Maczek patronem ulicy w Montbard - 13 czerwca 2026. Fot. 1 Mateusz Niegowski (IPN)



General Stanisław Maczek patronem ulicy w Montbard - 13 czerwca 2026. Fot. 3 Mateusz Niegowski (IPN)



General Stanisław Maczek patronem ulicy w Montbard - 13 czerwca 2026. Fot. 4 Mateusz Niegowski (IPN)



General Stanisław Maczek patronem ulicy w Montbard - 13 czerwca 2026. Fot.5 Mateusz Niegowski (IPN)



General Stanisław Maczek patronem ulicy w Montbard - 13 czerwca 2026. Fot.6 Mateusz Niegowski (IPN)



General Stanisław Maczek patronem ulicy w Montbard - 13 czerwca 2026. Fot.7 Mateusz Niegowski (IPN)



General Stanisław Maczek patronem ulicy w Montbard - 13 czerwca 2026. Fot.16 Mateusz Niegowski (IPN).jpg

Obchody poprzedziły uroczystości w Molesme, gdzie przy kwaterze wojskowej miejscowego cmentarza złożono kwiaty i oddano hołd poległym, a następnie odprawiono Mszę Świętą w kościele Sainte-Croix. Następnie zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski wraz z dyrektorem Biura Prezesa IPN dr. Markiem Jedynakiem, dyrektorem Biura Rzecznika Prasowego IPN dr. Rafałem Kościańskim oraz dyrektorem Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN Adamem Siwką spotkali się z przedstawicielami władz samorządowych Molesme.

W uroczystościach uczestniczyli m.in. prezes Stowarzyszenia Rodzin 1. Polskiej Dywizji Pancerniej Joanna Wielgat oraz mer Molesme Nathalie Lazzarotti.

Na cmentarzu w Fontaines-les-Sèches delegacja IPN złożyła kwiaty i uczciła pamięć polskich żołnierzy, którzy walczyli na tej ziemi w czerwcu 1940 r.

Drugiego dnia obchodów, 14 czerwca, delegacja Instytutu Pamięci Narodowej odwiedziła miejsca spoczynku polskich żołnierzy poległych podczas kampanii francuskiej 1940 r. Zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski złożył znicze i oddał hołd bohaterom na cmentarzach w Savoisy, Saint-Martin-du-Mont, Ahuy oraz Savigny-le-Sec.

W Saint-Martin-du-Mont upamiętniono por. Władysława Malanowskiego, dowódcę plutonu motocyklistów 2. szwadronu 10. Pułku Strzelców Konnych. Na cmentarzu w Ahuy delegacja oddała hołd podporucznikowi Tadeuszowi Kozubowskiemu, natomiast w Savigny-le-Sec uczczono pamięć Antoniego Majowskiego. Delegacja odwiedziła również grób Jeanne Corot

w Savoisy - Francuzki, która podczas walk w czerwcu 1940 r. wniosła pomoc rannym polskim żołnierzom.

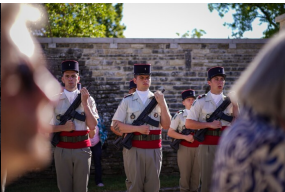
Na zakończenie obchodów dr hab. Karol Polejowski i dowódca 10. Brygady Kawalerii Pancерnej gen. bryg. Mirosław Downar podziękowali żołnierzom kompanii honorowej za ich służbę oraz zaangażowanie w uroczystości.



W hołdzie Polakom - obrońcom Francji 1940 rok - Fot. 1 Mateusz Niegowski (IPN)



W hołdzie Polakom - obrońcom Francji 1940 rok - Fot. 2 Mateusz Niegowski (IPN)



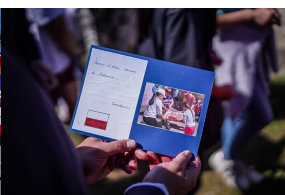
W hołdzie Polakom - obrońcom Francji 1940 rok - Fot. 3 Mateusz Niegowski (IPN)



W hołdzie Polakom - obrońcom Francji 1940 rok - Fot. 4 Mateusz Niegowski (IPN)



W hołdzie Polakom - obrońcom Francji 1940 rok - Fot. 5 Mateusz Niegowski (IPN)



W hołdzie Polakom - obrońcom Francji 1940 rok - Fot. 6 Mateusz Niegowski (IPN)



W hołdzie Polakom - obrońcom Francji 1940 rok - Fot. 7 Mateusz Niegowski (IPN)



W hołdzie Polakom - obrońcom Francji 1940 rok - Fot. 8 Mateusz Niegowski (IPN)



W hołdzie Polakom - obrońcom Francji 1940 rok - Fot. 9 Mateusz Niegowski (IPN)



W hołdzie Polakom - obrońcom Francji 1940 rok - Fot. 10 Mateusz Niegowski (IPN)

Bitwa pod Montbard

Utworzona w ogniu bitwy o Francję 10. Brygada Kawalerii Pancерnej gen. bryg. Stanisława Maczka liczyła w czerwcu 1940 r. ponad 3300 żołnierzy. Krytyczna sytuacja na froncie sprawiła, że w początkach czerwca Brygada otrzymała rozkaz natychmiastowego wymarszu. Dowódca wydzielił ze swojej

formacji „grupę bojową” w sile ponad 1700 żołnierzy i 45 czołgów R-35. Pozostali żołnierze Brygady, pod dowództwem płk. Kazimierza Dworaka, ruszyli ku portom ewakuacyjnym.

Grupa bojowa 10. Brygady Kawalerii Pancерnej skierowała się w rejon Avize na wschód od Paryża. Kontakt bojowy z Niemcami nawiązała 13 czerwca w rejonie Champaubert. W panującym chaosie, pod bombami Luftwaffe, pozbawiona zaopatrzenia Brygada zaciekle opóźniała postępy armii niemieckiej. 16 czerwca otrzymała rozkaz opanowania przepraw na Kanale Burgundzkim w Montbard. W tym czasie jej siła uderzeniowa stopniała do 17 czołgów. Gen. Maczek uderzył na miasto nocą z 16 na 17 czerwca. W kilkugodzinnym krwawym boju Niemcy ponieśli poważne straty. Polacy stracili kilkunastu poległych, a ok. 50 żołnierzy zostało rannych. Brygada następnie oderwała się od nieprzyjaciela i skierowała do kompleksu leśnego w rejonie Montbard. Tam, z powodu braku paliwa, dokonano redukcji sprzętu pancernego. Kolumna złożona z trzech czołgów i ostatnich ciężarówek ruszyła na południe, lecz 18 czerwca brygada znajdowała się już w całkowitym okrążeniu w rejonie Dijon.

W tej sytuacji gen. Maczek nakazał żołnierzom zniszczyć sprzęt i przedzierać się dalej pieszo ku jeszcze nieokupowanej Francji, celem dotarcia do portów i przedostania się do Wielkiej Brytanii. Ci, którym to się udało, weszli następnie w skład 1. Dywizji Pancерnej, która cztery lata później, pod dowództwem tego samego gen. Maczka, wróciła do Francji, niosąc jej wyzwolenie.

Polacy umierali dla Polski, ale walczyli też dla Francji. W krwawym nocnym boju o Montbard w 1940 r. poległo kilkunastu polskich żołnierzy. W Normandii w 1944 r. życie oddało kolejnych kilkuset. Była to ofiara złożona przez Polaków na ołtarzu wolności Europy, będąca zaledwie częścią wielkiej ofiary złożonej przez cały Naród Polski i społeczeństwo II Rzeczypospolitej w walce z totalitaryzmami.

Instytut Pamięci Narodowej poprzez projekt [„Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”](#) realizuje swoją misję upowszechniania wiedzy o historii Polski oraz kształtowania postaw patriotycznych, szczególnie w kontekście walki Polaków o niepodległość w XX wieku. Projekt realizuje założenia polityki historycznej, której celem jest przywracanie pamięci o bohaterstwie, poświęceniu i losach polskich żołnierzy oraz cywilów walczących o wolność na wszystkich frontach II wojny światowej.

„Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” są również odpowiedzią na potrzebę wzmocnienia pozytywnego wizerunku Polski za granicą oraz przeciwdziałania dezinformacji historycznej i

uproszczonym przekazom dotyczącym wkładu Polski w czasie II wojny światowej. Rolą wystawy jest opowiedzieć o tułaczce polskiej ludności cywilnej oraz o żołnierzach Polskich Sił Zbrojnych, walczących – ramię w ramię z sojusznikami – o wolność naszą i innych narodów. W tym kontekście projekt „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” ukazuje globalny wymiar polskiego wysiłku zbrojnego podczas II wojny światowej – od Syberii, przez Bliski Wschód, Afrykę i Włochy, aż po Europę Zachodnią – dokumentując losy Armii Andersa, Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie oraz wielu innych formacji.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)



General Stanisław Maczek patronem ulicy w Montbard - 13 czerwca 2026. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)